

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΕΤΟΣ 1973 — ΤΟΜΟΣ ΧΙΙ ΤΕΥΧΟΣ 3

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ SPÉLÉOLOGIQUE DE GRÈCE

ANNÉE 1973 — TOME XII PASC. No 3

Τὸ παρὸν Δελτίον, τριμηνιαίας ἐκδόσεως, ἐκτυποῦται εἰς 800 ἀντίτυπα καὶ κυκλοφορεῖ ΔΩΡΕΑΝ μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας ἢ τιμωμένων προσώπων ΕΠ' ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ δὲ μετ' ἐκδόσεων ἐπιστημονικῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος καὶ ἐξωτερικοῦ.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ

Α Π Ο Κ Α Λ Υ Π Τ Η Ρ Ι Α

*Πρωτοβουλία τῆς Κοινότητος Περάματος Ἰωαννίνων ἐτοποθετήθη ἐντὸς τοῦ Σπηλαίου Περάματος ἢ ἐκ χαλκοῦ προτομῆ * τοῦ Γεωλόγου—Σπηλαιολόγου καὶ ἐξερευνητοῦ τοῦ Σπηλαίου Περάματος, ἀειμνήστου Ἰωάννου Πετροχείλου, πρώτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρίας, ὡς καὶ μαρμαρινή πλάξ μὲ περιεχόμενον :*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ
ΓΕΩΛΟΓΟΣ — ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΟΣ — ΙΔΡΥΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΥΓΝΩΜΟΝΩΣ ΤΙΜΩΣΑ ΤΟΝ ΑΛΗΣΤΟΥ ΜΗΜΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΗΝ
ΕΣΤΗΣΕ ΤΗΝΔΕ
ΜΗΝΙ ΙΟΥΛΙΩ 8 1973

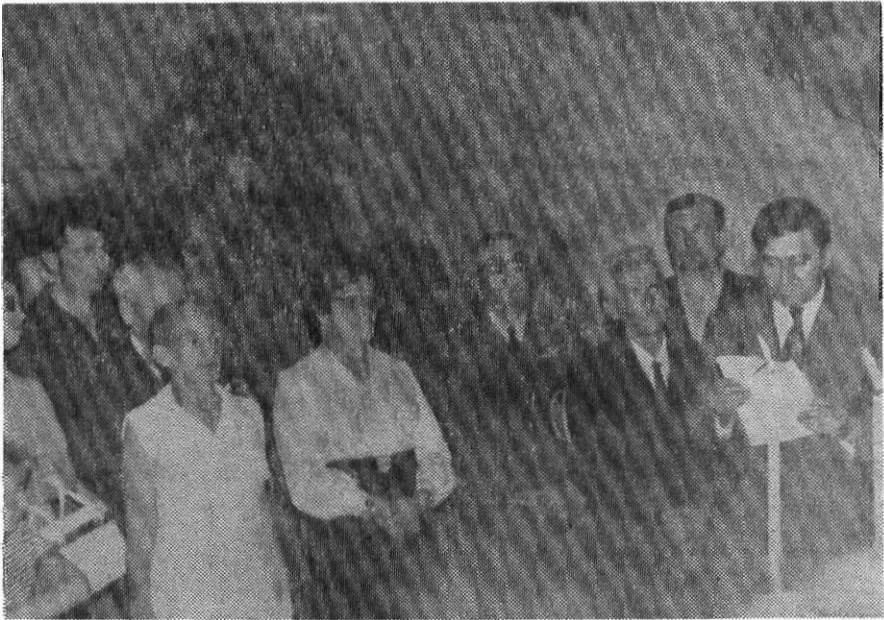
* Ἡ προτομὴ ἐφιλοτεχνήθη ὑπὸ τοῦ γλύπτου Δ. Ἀρμακόλα.

Κατά τὰ ἀποκαλυπτήρια ποὺ ἔγιναν τὴν 8. 7. 73, παρευρέθησαν, ἐκτὸς τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ κατοίκων, πλῆθος κόσμου ἐξ Ἀθηνῶν : Μέλη τῆς Ε. Σ. Ε., συγγενεῖς, φίλοι καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν θρησκευτικὴν τελετὴν, ἐκ μέρους τοῦ Ὄργανισμοῦ Σπηλαίου Περάματος ὠμίλησε ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ ἱατρός κ. Ι. Κατσίλας εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Τιμῶμεν σήμερον κατ' ἀξίαν τὸν ἕνα τῶν εὐεργετῶν τοῦ Περάματος Ἰωαννίνων, τὸν ἀείμνηστον Ἰωάννην Πετρόχειλον, τὴν προτομὴν τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγον θὰ ἀτενίσωμεν ὅλοι μετὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην.

Ὁμιλήσαμεν διὰ τὸν ἕνα τῶν εὐεργετῶν τοῦ Περάματος διότι ὁ ἕτερος, οἱ φι-

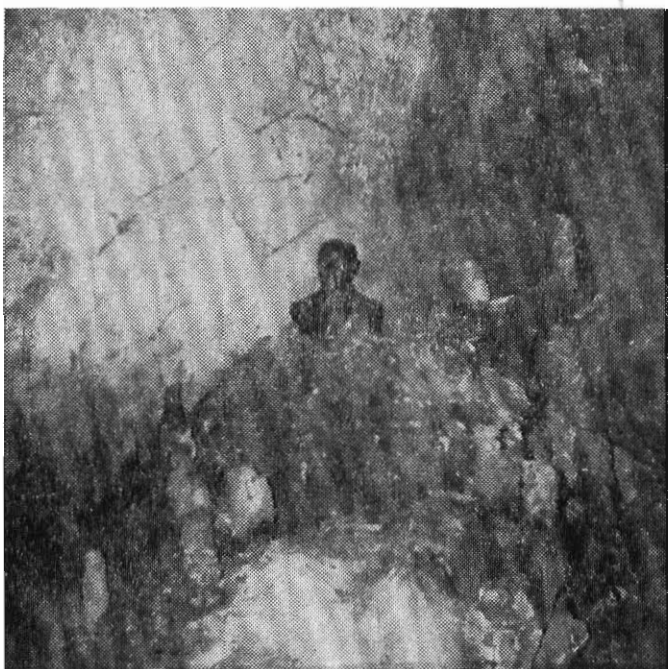


λοι τῶν Ἰωαννίνων, παριστάμενοι ἐπίσης στὴν μικρὰν αὐτὴν τελετὴν, εἶναι οἱ πρῶτοι ἐκδηλώσαντες ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Πέραμα καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι συνέβαλον τεραστίως διὰ τὴν ἐποχὴν, ὥστε τὸ θεῖον δῶρον πρὸς τὸ Πέραμα, τὸ Σπήλαιον, νὰ ἀξιοποιηθῆ ὅσον ἐπεβάλλετο καὶ ὅσον προσδιωρίσθη ὅτι ὄφειλε νὰ ἀξιοποιηθῆ ἀπὸ τοὺς εἰδικούς.

Ἐὰν ὑπάρχη ὀφειλὴ εἰς τοὺς πρῶτους σημάναντας τὴν ὑπαρξιν τοῦ Σπηλαίου εἰς τὸ Πέραμα, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἀναγνωρίζεται ἡ μεγαλυτέρα ὀφειλὴ εἰς τοὺς εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι μετ' ἐπιτόπιον μακρὰν καὶ ἐπίπονον προσπάθειαν κατώρθωσαν

νά ἐρευνήσουν ὅλον τὸν χώρον τοῦ Σπηλαίου, νά ἐκτιμήσουν ἐρθῶς τὸν θησαυρὸν ὅστις ὑπῆρχεν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ νά ἐπιτύχουν τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀξιολογήσεως τὴν ὁποίαν ἔκαμαν διὰ τὸ Σπήλαιον καὶ τοὺς θησαυροὺς του, δημιουργήματα τοῦ χρόνου καὶ νά τὸ προβάλουν ἀρμοδίως καὶ καταλλήλως, ὥστε τοῦτο νά καταταγῆ ἐπαξίως μεταξὺ τῶν ὀλίγων Σπηλαίων ἀξίας, εἰς τὸν Κόσμον.

Τεραστία ὑπῆρξεν ὄντως ἡ προσπάθεια τὴν ἐποίαν ὁ ἀείμνηστος Πετρόχειλος κατέβαλεν, ἐπικουρούμενος εἰς τὸ ἔργον του ἀπὸ τὴν σύντροφον τῆς ζωῆς του καί



**Ἀποκαλυπτήρια προτομῆς Ἰω. Πετροχείλου στὸ σπήλαιο
Περάματος Ἰωαννίνων 8. 7. 1973**

Φωτ. Α. Πετροχείλου

λίαν ἐνεργὸν μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας, τὴν σύζυγόν του, ὥστε χάρις εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ὑπεύθυνον πλέον ἄποψιν διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ Σπηλαίου μας, νά ἐκδηλωθῇ ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τῶν φίλων τῶν Ἰωαννίνων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Σπηλαίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου αὐτὴν τὴν στιγμήν εὐρισκόμεθα καὶ ἡ προτομὴ τοῦ ἀείμνηστου Πετροχείλου εὔρε τὴν θέσιν της.

Θεῖον δῶρον διὰ τὸ Πέραμα τὸ Σπήλαιον, ἀπεκαλύφθη ἐν τῇ δλότῃ του καὶ ἀξιολογήθη κατ' ἀξίαν ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον Πετρόχειλον καὶ τὴν κυρίαν Πετροχεί-

λου, συνεχιστήν τῆς φροντίδος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος δι' αὐτὸ ἔκτοτε μὲ ὄλον τὸν διακρίνοντα αὐτὴν ζῆλον.

Δὲν ὑπῆρξεν ὀλίγη ἢ συμβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν προβολὴν τοῦ Σπηλαίου καὶ τῆς ὀφείλεται ἢ ἀναγνώρισις, ὅπως ὀφείλεται ἢ ἀναγνώρισις καὶ εἰς τοὺς φίλους τῶν Ἰωαννίνων διὰ τὴν τεραστίαν διὰ τὴν ἐποχὴν συμβολὴν των.

Ἴσως δὲν εἶναι ἄσχοπον νὰ σημαθῆ ὅτι καὶ τὸ Πέραμα μὲ τοὺς ἐκάστοτε ἄρχοντας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον του περιέβαλε τὸ Σπήλαιον μὲ ὄλον τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ τὴν ἀγάπην του, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα στοιχεῖα συνεχίζεται ἢ κατ' ἀξίαν προβολὴ του ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπηρετήσις του ἀπὸ τοὺς ἐκάστοτε ἀσχολουμένους μὲ αὐτὸ.

Ἀναγνώρισιν τιμῆς καὶ ὀφειλῆς πρὸς τὸν ἀείμνηστον Ἰωάννην Πετρόχειλον ἀποτελεῖ ἡ σημερινὴ μικρὰ ἐκδήλωσις μας πρὸς αὐτόν, τὴν προτομὴν τοῦ ὁποῖου καλεῖται ὁ ἐκπροσωπῶν τὸν κ. Νομάρχην Ἰωαννίνων ὅπως ἀποκαλύψῃ.

Ἀκολούθως ὠμίλησε ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κ. Νομάρχου Ἰωαννίνων, κωλυμένου τοῦ ἰδίου, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Ἡ πατρὶς εὐγνωμονοῦσα τὸν ἀείμνηστον Σπηλαιολόγον Ἰωάννην Πετρόχειλον, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ ἐπιδόσεις εἰς τὸν κόσμον τῆς Σπηλαιολογίας, αἰτινες, σὺν ταῖς ἄλλαις, μαρτυροῦσι τὴν δξυδέρκειαν καὶ λεπτότητα τοῦ πνεύματος τοῦ σήμερον τιμωμένου προσώπου, καθώρισε τὴν σημερινὴν ἡμέραν ὡς ἡμέραν ἀποδόσεως τιμῆς, σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐτίμησε τὴν ἐπιστήμην τῆς Σπηλαιολογίας, ἐτοποθέτησε δὲ αὐτὴν ἐντὸς τοῦ διεθνoῦς Σπηλαιολογικοῦ πλαισίου, διὰ τῆς γνωστῆς εἰς ἡμᾶς ἐξερευνησεως τοῦ Σπηλαίου τούτου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ οὐ μόνον ἀντικείμενον θαυμασμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικῆς περιεργείας, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν, διὰ πᾶσαν περαιτέρω προαγωγὴν πάσης ἐπιστήμης. Τοῦτο καθίσταται σαφές εἰς πάντας ἡμᾶς, ἐὰν λάβωμε ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων περιηγητῶν, οἱ ὁποῖοι καθ' ὁμάδας καταφθάνουν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, διὰ νὰ ἴδωσι ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ ἐξερευνηθὲν ὑπὸ τοῦ τιμωμένου προσώπου Σπήλαιον καὶ διὰ νὰ περιεργασθῶσιν ἰδίους ἄμματα τὸν ἐσωτερικὸν αὐτοῦ διάκοσμον, ὅστις παρουσιάζει ἀνάγλυφον τὸ δημιουργικὸν ἔργον τῆς φύσεως, τῆς ὁποίας τὴν καλλιτέλειαν καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν θαυμάζουν οἱ ὑπὸ τὸ τεχνητὸν σήμερον φῶς ἐργαζόμενοι καλλιτέχναι, οἱ ὁποῖοι περιερχόμενοι τὸ Σπήλαιον καὶ ἀτενίζοντες τὴν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ἐπίδρασιν διαφόρων γεωλογικῶν φαινομένων, ἀναφωνῶσι μετὰ τοῦ ψαλμωδοῦ «ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησες».

Ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην ἡγεσίαν τοῦ Προέδρου αὐτῆς κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου, τρέφουσα ἰδιαιτέραν συμπάθειαν διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ προαγωγὴν τῶν γραμμάτων, προσέθη εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ σήμερον τιμωμένου Σπηλαιολόγου Ἰωάννου Πετρόχειλου, ἢ ἀναγνώρισις δὲ αὕτη ἐκφράζεται διὰ τοῦ κ. Νομάρχου, ὅστις κωλυόμενος νὰ παραστῆ ἐν μέσῳ ἡμῶν μοὶ ἐνε-

τείλατο ὕπως τὸν ἐκπροσωπήσω εἰς τὴν πανηγυρικὴν ταύτην ἡμέραν καὶ ὡς ἐκπρόσωπός του ἀποκαλύψω κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμὴν τὴν προτομὴν τοῦ ἀείμνηστου Πέτροχειλου.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κ. Νομάρχου, προέβη εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς προτομῆς

Τέλος ἐκ μέρους τῆς ΕΣΕ ὁ Σύμβουλος αὐτῆς κ. Παῦλος Κότρωφ, καταθέσας στέφανον ἐκ δάφνης, εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἀξιότιμοι:

Κα Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας!

Αἰδεσιμώτατε!

Κε Πρόεδρε!

Και, Δδες, Κοι!

Ἐπαναλαμβάνω: «Ἑλληνικὴ Σπηλαιολογικὴ Ἑταιρεία»... Περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια πρὶν ἓνας ἄνθρωπος ἀνοίγει νέους δρόμους στὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην, οἰκονομίαν, ἱστορίαν, προϊστορίαν, φύσιν, τουρισμόν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Πετρόχειλος, πίστευε στὸ ἔργο του γιὰ τὸ ὅποιον ἀφιέρωνε ὅλον τὸν διαθέσιμον χρόνον του. Τὸ πιστεύω του τὸ καλλιέργησε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του, ἀπέδειξε ὅτι εἶχε δίκαιον καὶ τὸ μετέδωκεν...

Κυρίες καὶ Κύριοι! Δὲν εἶμαι ρήτωρ καὶ οὔτε ἔχω ἐτοιμασθῆ διὰ τὴν ὀμιλίαν μου. Ἡ τιμὴ αὐτῆ μοῦ ἔγινε πολὺ πρόσφατα καὶ δι' αὐτὸ λέγω μόνον αὐτὰ ποὺ αἰσθάνομαι.

Δὲν θὰ σᾶς κουράσω κάνοντας ἀνάλυσιν αὐτῶν ποὺ μόλις ἀνέφερα, οὔτε καὶ θὰ ἐπαναλάβω ὅ,τι ἤδη ἔχει λεχθῆ.

Μαζὺ μπήκαμε στὸ σπήλαιον αὐτό, μαζὺ ἐκάναμε τὴν τουριστικὴν διαδρομὴν, ἀκούσαμε τίς σχετικὰς περιγραφὰς καὶ ἐξηγήσεις καὶ αὐτὸ ποὺ εἶδαμε μόνον τοῦ ἀναλύει ἀμάσως ὅ,τι εἶπα στὴν ἀρχὴ γιὰ τοὺς νέους δρόμους ποὺ ἀνοίξε ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Πετρόχειλος στὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, ἐπιστήμην, φύσιν, τουρισμόν.

Καὶ τώρα ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ποὺ συγκεντρωθήκαμε σπηλαιολόγοι καὶ φίλοι μας, πρέπει νὰ τονίσω, ὅτι γιὰ ὅλους μας γενικὰ καὶ εἰδικώτερα γιὰ τοὺς νεωτέρους σπηλαιολόγους, ὁ λόγος ποὺ εἶμασθε ἐδῶ ἔχει πάρα πολὺ μεγάλη σημασίαν.

Δὲν εἶναι μόνον ὀλοκλήρωσις ἐνὸς ἔργου τῆς Ἑταιρείας μας, ἀλλὰ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ προέδρου τῆς, ὅσον εὐρίσκατο ἐν ζωῇ, μὲ αὐτὴν τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς νὰ στήσουν ἐδῶ τὴν προτομὴν τοῦ Ἰωάννου Πετρόχειλου καὶ νὰ ὀργανώσουν τὴν τελετὴν τῆς ἀποκαλύψεως αὐτοῦ τοῦ μνημείου.

Είμαστε ευγνώμονες και αποφασισμένοι δια τήν συνέχισιν και επέκτασιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου.

Ὡς πρώτην ἐκδήλωσιν ἐνώπιον τοῦ ἀποκαλυφθέντος μνημείου, ζητῶ νά τηρήσωμεν ἐνός λεπτοῦ σιγὴν εἰς μνήμην τοῦ πρώτου Προέδρου μας.

Τώρα, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας, καταθέτω δάφνινον στέφανον, ἡ δάφνη ποῦ ἀπὸ ἀρχαιοτάτους χρόνους ὑπῆρξεν ἔμβλημα ἐπάθλου και ἀποδόσεως τιμῶν.

Κυρίαί και Κύριοι! Δέν συμβαίνει συχνά δύο ἄνθρωποι, ἠνωμένοι στήν ζωή, συμβαδίζοντες, νά ἐργάζωνται ἐπιδιώκοντες τόν αὐτόν ἐπιστημονικόν σκοπόν, και ἔταν ὁ ἕνας ἐκλείψῃ, ὁ ἄλλος νά συνεχίξῃ τὸ ἔργον του ὡς και πρίν, σημειώνοντας συνεχῶς ἐπιτυχίας και πρόοδον.

Σᾶς παρακαλῶ, ὅπως δια χειροκροτήματος χαιρετήσωμεν τήν Καν Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Σπηλαιολογικῆς Ἑταιρείας, Καν Ἄγγαν Πετροχείλου.

Ἡ σεμνή τελετὴ ἐτελείωσε μὲ προσφορὰν ἀναψυκτικῶν ἐκ μέρους τοῦ Ὄργανισμοῦ Σηλαιίου Περάματος

Ἡ Ἑλληνικὴ Σπηλαιολογικὴ Ἑταιρεία και οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάν. Πετροχείλου, βαθεῖα συγκινημένοι, ἐκφράζουν τὰς εὐχαριστίας των πρὸς τήν Κοινότητα Περάματος Ἰωαννίνων δια τήν ἀναγνώρισιν τοῦ ἔργου τοῦ ἐκλιπόντος ἐκκφρασθεῖσαν κατά τὸν πλέον ἀρμόζοντα τρόπον.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ Σπηλαιολογικὴ Ἑταιρεία ἀνακοινώνει εἰς τὰ μέλη και τοὺς φίλους της, ὅτι τὸ καθιερωθὲν ὑπ' αὐτῆς κατ' ἔτος Τσάι - Πινάκλ, μὲ κόψιμο Βασιλόπιττας μετὰ χρυσῆς νυχτερίδας, και προβολὴν ἐγχρώμων διαφανειῶν, ἀπὸ σπήλαια ἐξερευνηθέντα κατά τὸ 1973, θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὴν αἴθουσαν « Τερψιχόρη » τοῦ Ξενοδοχείου ΧΙΛΤΟΝ τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1974, ἡμέραν Τρίτην ἀπὸ ὥρας 5.30 — 10 μ. μ.